

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520201408
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3520201408.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z.: I., nar. XX.XX.XXXX, a X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom u matky, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov, matky: E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., zast. Mgr. Rastislavom Munkom, PhD., advokátom so sídlom Strojnícka 97, Bratislava, a otca: R.. W. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. MUZIKA, s.r.o., so sídlom Farská 39, Nitra, IČO: 50 104 772, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne, o návrhu otca na zníženie výživného a zmenu úpravy stretávania, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 24. novembra 2020, č.k. 11P/24/2020-122, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20. januára 2021, sp. zn. 11P/24/2020-161, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku I. a v závislom výroku VI. o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh otca na zníženie výživného. Výrokom II. rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou I. počas letných prázdnin v prvý víkend v mesiaci júl od piatku od 18:00 hod. do nedele do 17:00 hod., a v období od prvej augustovej soboty od 17:00 hod. do nasledujúcej augustovej soboty do 17:00 hod. Výrokom III. rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou I. v každý prvý a tretí víkend v mesiaci od piatku od 18:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že bežná úprava sa realizuje aj počas štátnych sviatkov. Výrokom IV. matku zaviazal, aby maloletú I. riadne v stanovenom čase odovzdala otcovi v mieste bydliska matky a otca zaviazal, aby po realizácii styku maloletú odovzdal v mieste bydliska matky. Výrokom V. rozhodol, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25.11.2019, č.k. 6P/41/2019-55, v časti úpravy stretávania otca s maloletou I., pričom konštatoval, že v ostatnej časti ostáva rozsudok nezmenený. Výrokom VI. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe návrhu otca, ktorý sa domáhal, aby súd rozhodol o znížení jeho vyživovacej povinnosti na maloletú I. na sumu 50 eur a na maloletú X. na sumu 70 eur mesačne. Zároveň žiadal upraviť stretávanie s maloletou I. každý druhý víkend v mesiaci, v čase od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

3. Súd prvej inštancie dokazovaním zistil, že naposledy bola vyživovacia povinnosť na maloleté deti určená rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25.11.2019, č.k. 6P/41/2019-55.

Ním súd rozviedol manželstvo rodičov a schválil dohodu rodičov o rodičovských právach a povinnostiach. Maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej X. sumou 150 eur mesačne a na výživu maloletej I. sumou 100 eur mesačne. Rodičia sa dohodli na stretávaní otca s maloletou I., pričom stretávanie otca s maloletou X. súd neupravil. Otec vtedy pracoval v spoločnosti L., M. ako obchodný zástupca s čistým priemerným mesačným príjmom 700 až 800 eur, dostával peňažný príspevok na diétne stravovanie vo výške 39 eur. Býval v prenajatom byte, mesačné výdavky vyčíslil spolu v sume 391 eur (nájomné, elektrina, plyn, telefón, sporenie, TV a internet, nafta). Matka žila s deťmi v rodinnom dome, ktorý patril do BSM. Pracovala v rodinnej firme s priemerným čistým mesačným zárobkom vo výške 430 eur, poberala prídavky na dve deti. Mesačné výdavky na bývanie vyčíslila v sume 195,50 eur (plyn, elektrina, TV a internet, odpad), t.j. cca 65 eur na osobu. Mesačné výdavky na maloletú X. vyčíslila matka v sume 146,05 eur (cestovné, flauta, výtvarná, školné, školské pomôcky, strava, oblečenie) + náklady na bývanie 65 eur, t.j. spolu 211,05 eur. Maloletá X. navštevovala X. ročník. Mesačné výdavky na maloletú I. matka vyčíslila v sume 85 eur (angličtina, tanečná, školné, strava, oblečenie a obuv) + náklady na bývanie 65 eur, t.j. spolu 150 eur. Maloletá I. navštevovala predškolské zariadenie.

4. Súd prvej inštancie zistil, že od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov na strane účastníkov. V čase posledného rozhodovania otec mal čistý mesačný príjem cca 800 eur + 40 eur príspevok na stravu. Od apríla 2020 do 31.10.2020 dosahoval čistý mesačný zárobok cca 640 eur + 40 eur príspevok na stravu. To je o 160 eur menej. Aktuálne si hľadá lepšie platenú prácu. Mesačné výdavky otca na bývanie sa v podstate nezmenili, toho času už neplatí sporenie vo výške 100 eur. Čistý mesačný príjem matky 455 eur, ktorý sa podstatne nezmenil, spolu s prídavkami na maloleté deti a mesačným výživným 250 eur predstavuje 750 eur, čo je celkový príjem v domácnosti matky. K zmene došlo aj na strane maloletej I., ktorá začala od septembra navštevovať základnú školu, matke sa tak zvýšili výdavky na maloletú spojené so školskými pomôckami, pracovnými zošitmi, poplatkami, maloletej zakúpila písací stôl a stoličku. U maloletej X. mala matka zvýšené výdavky na úhradu strojčeka na zuby vo výške 590 eur. V domácnosti matky na uspokojenie svojich potrieb v priemere na jednu osobu pripadá suma 250 eur. Otcovi, po odpočítaní výživného 250 eur z celkového príjmu 680 eur, ostáva na uspokojenie svojich potrieb 430 eur, čo je stále viac, ako v domácnosti matky. V čase podania návrhu, keď už otec poberal nižší príjem, mu bola vyplatená zo sporenia suma 1.680 eur, ktorú vynaložil na bývanie. Matka v čase podania návrhu bola na pandemickej OČR, poberala ošetrovné. Súd prvej inštancie preto nepovažoval návrh otca na zníženie výživného za dôvodný.

5. Spolu s návrhom na zníženie výživného otec žiadal zmeniť úpravu stretávania s maloletou I., a to v každý prvý a tretí víkend v mesiaci od piatku od 18:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že táto úprava sa bude realizovať aj počas štátnych sviatkov. Otec sa tak oproti pôvodnej úprave nebude stretávať s maloletou v druhom týždni, kedy je u otca, už od stredy. Súd prvej inštancie návrhu vyhovel. Pritom prihliadol na názor maloletej, ktorá sa vyjadrila, že chce byť s otcom počas víkendov. Uviedla, že cez týždeň, keď bola u otca, musela skoro ráno vstávať. Ďalej súd prvej inštancie zmenil úpravu stretávania otca s maloletou I. počas letných prázdnin v mesiaci august, na ktorej úprave sa rodičia výslovne dohodli, a to v období od prvej augustovej soboty od 17:00 hod. do nasledujúcej augustovej soboty do 17:00 hod. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol o úprave stretávania otca s maloletou I. počas letných prázdnin aj v mesiaci júl. Otec žiadal, aby súd určil v mesiaci júl bežnú úpravu stretávania, t.j. iba počas víkendov, s čím matka nesúhlasila, keďže ide o obdobie prázdnin a dovoleniek, kedy si chce aj ona napláňovať s maloletými deťmi dovolenku. Týmto súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25.11.2019, č.k. 6P/41/2019-55, v časti úpravy stretávania.

6. Náhradu trov konania súd prvej inštancie nepriznal žiadnemu z účastníkov podľa § 52 CMP.

7. V zákonnej lehote sa proti tomuto rozsudku odvolal otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu v časti, v ktorej súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na zníženie výživného (výrok I.).

8. Súd prvej inštancie podľa otca dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam. Od 1.1.2021 sa mu zvýšil nájom na bývanie o 20 eur. Maloletá I. býva aj u svojej babky v J., veď aj v K. je u svojej babky a každý víkend sa tam stravujú, matka im doma nevarí cez víkendy ani v týždni. Dôchodkové sporenie mu zrušila exmanželka, a to tým, že mu neodovzdala poštu. Otec upozornil na svoje výdavky na dochádzanie. Ďalej nesúhlasil s matkinými výdavkami. Tvrdil, že matka by si mala nájsť inú prácu, keď má minimálnu mzdu a nevychádza jej to. Matka na tom nie je finančne zle, nakoľko je budúca

majiteľka firmy po rodičoch. Mzda matky je formálne urobená tak, aby jej vychádzali nízke príjmy. Je zamestnaná u svojich rodičov vo firme, pričom jej dávajú „na oko“ minimálnu mzdu. Pozícia, ktorú vykonáva, nezodpovedá jej platovej triede ani z pohľadu tabuliek Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR. Je manažérkou. Preto jej príjmy vychádzajú menšie, ako ich má on, nakoľko jej mzda je podhodnotená. Jej rodičia jej udržiavajú minimálnu mzdu a bokom jej dávajú peniaze na žitie. Preto aj akékoľvek vypočítanie jej príjmov je nereálne a ťažko hodnotiteľné. Súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou v rozsudku vôbec nezaoberal. Otec upozornil, že matka užíva nové auto značky Volvo, ktoré nie je lacné. Veci, ktoré matka uvádzala, že ich kúpila, boli kupované na firmu, v ktorej je zamestnaná, a preto podľa jeho názoru zavádzala. Súd prvej inštancie uviedol jeho príjem na sumu 600 eur + 40 eur + 40 eur. Avšak jeho príjem je 600 eur plat, plus 40 eur príspevok od štátu na bezlepkovú diétu. Po odčítaní všetkých nákladov by tak nemal mať príjem menší, ako je životné minimum - 214,83 eur v čistom. Nesprávne vypočítanie sumy výživného, ako aj jeho príjmov a nákladov súdom prvej inštancie predstavuje nesprávnosť napadnutého rozsudku. Ten je navyše nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený, nakoľko zhodnotil pokles príjmov na jeho strane a zvýšenie výdavkov na strane matky a bez ďalšieho odôvodnenia skonštatoval, že návrh zamietá, nakoľko mu po odpočítaní výdavkov zostáva viac, ako v domácnosti matky. Jednou vetou tak zhodnotil pomery jeho i matky, bez toho, aby sa ďalším odôvodnením zaoberal aj s dopadom zníženia jeho príjmu, čím odôvodňoval návrh na zníženie výživného. Príjem sa mu znížil o 200 eur. Navyše súd prvej inštancie vychádzal z platu 680 eur, čo je chybný údaj, nakoľko suma 40 eur je príspevok na stravu od štátu na bezlepkovú diétu, čo je suma, ktorá sa do platu nezarátava. Súd prvej inštancie iba stroho skonštatoval menší príjem matky do domácnosti, ako má on, a návrh zamietol.

9. Otec preto žiadal odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník. Odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia. Požiadal odvolací súd o potvrdenie napadnutého rozsudku.

11. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom. Napadnutý rozsudok považoval za zákonný. Odvolací súd požiadal o jeho potvrdenie.

12. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Podrobne sa vyjadrila k argumentácii otca, ktorú považovala za nedôvodnú a účelovú. Odvolací súd žiadala o potvrdenie napadnutého rozsudku.

13. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok („CMP“) bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CSP“) potvrdiť v napadnutom výroku I. a v závislom výroku VI. o trovách konania ako vecne správny.

14. Otec odvolaním namietal zamietnutie jeho návrhu na zníženie výživného súdom prvej inštancie.

15. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody, alebo autoritatívnym rozhodnutím), je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti však môže byť iba skutočnosť, že sa závažnejším spôsobom zmena prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúvanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

17. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného preto treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu

výživného. Tieto sa však môžu stať dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

18. Pri zmene rozsudku súd už nemôže preskúmať správnosť pôvodného rozsudku, ale sa musí zaoberať otázkou, či sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie už prisúdených opakujúcich sa splátok (R 33/1967).

19. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov v zmysle § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strana zamestnania (súd je povinný skúmať príčiny), dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a pod. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí, zmena majetkových pomerov a pod. Až v prípade, ak má súd za preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného alebo jeho úplné zrušenie je možné najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

20. V prejednávanom prípade bolo naposledy určené výživné otcovi cca pred dvomi rokmi (29.11.2019). Vtedy otec dosahoval príjem cca 700 - 800 eur. Teraz otec dosahuje príjem cca 640 eur. Otcovi tak klesol príjem o cca 160 eur.

21. Otcovi však oproti poslednej úprave výživného odpadol podstatný mesačný výdavok, a to 100 eur na sporenie. Zároveň bolo dokazovaním zistené, že otcovi bolo titulom sporenia vyplatených 1.680 eur. Za tejto situácie nemožno konštatovať podstatnú zmenu pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti na maloleté deti. Čiastočný pokles príjmu otca kompenzuje odpadnutie pravidelného mesačného výdavku na sporenie a výplata sumy 1.680 eur titulom sporenia. Nemenej podstatné je i to, že dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že výdavky na maloleté deti vzrástli, mal. I. začala od septembra navštevovať základnú školu, čím sa matke zvýšili výdavky na maloletú spojené so školskými pomôckami, pracovnými zošitmi, poplatkami v škole; u mal. X. mala matka zvýšené výdavky na úhradu strojčeka na zuby vo výške 590 eur. Matke od poslednej úpravy pomerov stúpol príjem len o cca 25 eur mesačne. Otec nepreukázal, že by matkin príjem bol v skutočnosti vyšší, pričom táto skutočnosť ani z vykonaného dokazovania nevyplývala. Na záver o vyššom skutočnom príjme matky nepostačuje tvrdenie otca, že pracovná pozícia manažér nemôže byť ohodnotená minimálnou mzdou. Preto sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, ak návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom zamietol. V opačnom prípade by ťarcha vyživovacej povinnosti zostala v prevažnej miere na pleciach matky, čo je neakceptovateľné. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine).

22. Záverom je nutné reagovať aj na odvoláciu námietku otca vzťahujúcu sa k jeho výdavkom. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine platí, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Ústavný súd SR pritom konkretizoval, že „každá povinná osoba musí vždy, aj na úkor svojho minima, zabezpečiť výživu dieťaťa“ (uznesenie zo dňa 25.2.2015, sp. zn. II. ÚS 110/2015).

23. Preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne. To je dôvodom na potvrdenie napadnutého výroku I. a závislého výroku VI. o trovách konania rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 CSP).

24. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP), pokiaľ v konaní nie sú zistené dôvody hodné osobitného zreteľa. Takéto dôvody v danej veci zistené neboli, preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.